

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૬] ૭ એસ.સી.આર. ૭૪૬

ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

વોડાફોન એસ્સાર ગુજરાત લિમિટેડ

(સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૭ ઓફ ૨૦૧૦)

સપ્ટેમ્બર ૨૩, ૨૦૧૬

[રંજન ગોગોઈ અને પ્રફુલ્લ સી. પંત, ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ]

ધ ટેલિકમ્યુનિકેશન ઇન્ટરકનેક્ટ યુઝેજ ચાર્જ રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૩:

કોલર લાઈન આઈડેન્ટિફિકેશન (સીએલઆઈ) સાથે કથિત છેડછાડ બદલ બીએસએનએલ દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગ - શું બીએસએનએલ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના પરિપત્રની કલમ ૧૧ ના આધારે સૌથી વધુ લાગુ પડતા આઈયુસી ચાર્જ વસૂલી શકે - ઠરાવ્યું: પક્ષકારો વચ્ચેના ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નહોતી કે જો બીએસએનએલ નેટવર્ક પર કોઈ અમાન્ય અથવા છેડછાડ કરેલ સીએલઆઈ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે, તો બીએસએનએલ સૌથી ઊંચા સ્તેબ દરે માંગણી કરવા માટે હકદાર રહેશે - આઈયુસી રેગ્યુલેશન્સમાં આવી કોઈ જોગવાઈ નહોતી અને ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના એકપક્ષીય પરિપત્રના આધારે આવી કોઈ જોગવાઈ ઊભી કરી શકાય નહીં - ટેલિકમ્યુનિકેશન્સ.

ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ રિલાયન્સ કોમ્યુનિકેશન લિમિટેડ (૨૦૧૧) ૧ એસસીસી ૩૯૪: ૨૦૧૦ (૧૫) એસસીઆર ૭૦૫; ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ બીપીએલ મોબાઈલ સેલ્યુલર લિમિટેડ અને અન્ય (૨૦૦૮) ૧૩ ૫૯૭: ૨૦૦૮ (૮) એસસીઆર ૭૨૯ સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો. [પેરા ૫, ૭]

| કેસ લો સંદર્ભ |

| :--- | :--- | :--- | :--- | :--- |

| ૨૦૧૦ (૧૫) | એસસીઆર ૭૦૫ | સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો | પેરા ૫ |

| ૨૦૦૮ (૮) | એસસીઆર ૭૨૯ | સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો | પેરા ૭ |

સિવિલ અપીલ ન્યાયક્ષેત્ર: ૨૦૧૦ ની સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૭.

ટેલિકોમ ડિસ્પ્યુટ્સ સેટલમેન્ટ એન્ડ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ, નવી દિલ્હી દ્વારા
પિટિશન નંબર ૫૬ ઓફ ૨૦૦૮ માં આપવામાં આવેલા તારીખ
૧૧.૦૨.૨૦૧૦ ના ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

સાથે

સી. એ. નંબર ૮૧૦૮ અને ૮૨૬૯ ઓફ ૨૦૧૦

સી. એ. નંબર ૧૧૦૫ ઓફ ૨૦૧૩.

રણજિત કુમાર, એસ.જી., કુમારી પિન્કી આનંદ, એએસજી., શ્યામ
દિવાન, રામજી શ્રીનિવાસન, સિનિયર એડવોકેટ્સ, અભિષેક કુમાર, કે. વિજય
કુમાર, ગગન ગુપ્તા, કુમારી મનીષા ધીર, નવીન ચાવલા, આદિત્ય વી. સિંઘ,

કુમારી રૂબી સિંઘ આહુજા, કરણ દેવ ચોપરા, હર્ષ ત્રિવેદી, કુમારી મણિક કંજવાલા, (મેસર્સ કંજવાલા એન્ડ કંપની માટે), હાજર રહેલા પક્ષકારો માટે એડવોકેટ્સ.

કોર્ટનો ચુકાદો રંજન ગોગોઈ, ન્યાયમૂતિશ્રી દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૭ ઓફ ૨૦૧૦

૧. આ અપીલમાં ટેલિકોમ ડિસ્પ્યુટ્સ સેટલમેન્ટ એન્ડ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ, નવી દિલ્હી (ત્યારબાદ 'ટ્રિબ્યુનલ' તરીકે ઓળખાય છે) દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૧૧.૦૨.૨૦૧૦ ના ચુકાદાને પડકારવામાં આવ્યો છે, જેના દ્વારા અપીલકર્તા બીએસએનએલ દ્વારા પ્રતિવાદી, વોડાફોન એસ્સાર ગુજરાત લિમિટેડ પર કોલર લાઈન આઈડેન્ટિફિકેશન (સીએલઆઈ) સાથે કથિત છેડછાડ માટે કરવામાં આવેલી માંગને વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા રદ કરવામાં આવી છે.

૨. ટૂંકમાં હકીકતોની શરૂઆતમાં નોંધ લેવામાં આવે.

વર્ષ ૧૯૯૬ માં સક્ષમ સત્તાધિકારીએ ટેલિગ્રાફ એક્ટ, ૧૮૮૫ ની કલમ ૪(૧)

હેઠળ મેસર્સ ફાસેલ લિમિટેડ (પ્રતિવાદી વોડાફોનના પુરોગામી-હિતધારક) ને લાયસન્સ આપ્યું હતું. ફાસેલ લિમિટેડના ઉત્તરાધિકારી-હિતધારક તરીકે, પ્રતિવાદીએ તેના નેટવર્કને બીએસએનએલ સાથે ઇન્ટરકનેક્ટ કરવાના હેતુથી બીએસએનએલ સાથે ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટ કર્યો હતો. ઉપરોક્ત એગ્રીમેન્ટ હેઠળ, પ્રતિવાદી તેના નેટવર્કમાંથી ઉદ્ભવતા અને બીએસએનએલ નેટવર્ક પર સમાપ્ત થતા કોલ્સ માટે બીએસએનએલને એક્સેસ ચાર્જ ચૂકવવા માટે જવાબદાર હતો. એગ્રીમેન્ટ હેઠળ એગ્રીમેન્ટની શરતો મુજબ ચાર્જ વસૂલવાના હેતુ માટે અધિકૃત સીએલઆઈ ટ્રાન્સમિટ કરવાની જવાબદારી પ્રતિવાદીની હતી. સીએલઆઈ મૂળભૂત રીતે નેટવર્ક દ્વારા જનરેટ કરવામાં આવતી માહિતી છે જે કોલ કરનાર નંબરને ઓળખે છે અને મોકલે છે.

આ તબક્કે એ ઉદ્દેખ કરવો આવશ્યક છે કે આ તે સમયગાળો છે જ્યારે ટેલિકમ્યુનિકેશન ક્ષેત્ર ક્રાંતિકારી ફેરફારો અને નવીનતાઓનો સાક્ષી બની રહ્યો હતો, જેનો સામનો કરવા માટે ટેલિકમ્યુનિકેશન વિભાગ (ડીઓટી) અને નિયમનકારી સંસ્થા એટલે કે ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા (ટ્રાઈ) બંનેએ શ્રેણીબદ્ધ સલાહ અને નિયમનકારી પગલાં બહાર પાડ્યા હતા, જેમાંથી કેટલાક નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

૩. વર્તમાન કેસમાં ઉદ્ભવતા મુદ્દાઓ માટે ડીઓટી દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ

૨૩.૦૬.૨૦૦૩ નો પરિપત્ર સુસંગત રહેશે જેમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે કોઈપણ સંજોગોમાં સીએલઆઈ સાથે છેડછાડ કરી શકાય નહીં. તે જ પરિપત્ર દ્વારા ડીઓટી એ સેવા પ્રદાતાઓને સીએલઆઈ સાથે છેડછાડ કેવી રીતે અટકાવવી તે અંગે નિર્દેશો પણ આપ્યા હતા. ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા (ટ્રાઈ) એ બીએસએનએલ ને તારીખ ૨૪.૧૧.૨૦૦૩ નો નિર્દેશ જારી કર્યો હતો કે કોઈપણ કોલના સીએલઆઈ સાથે છેડછાડ ન કરવી; સીએલઆઈ વગરના કોલ ઓફર ન કરવા અને સીએલઆઈ વગરના કોઈપણ કોલ સ્વીકારવા પણ નહીં. આ પછી તારીખ ૨૦.૦૧.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર દ્વારા ઉપરોક્ત નિર્દેશોનું પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું હતું. ટ્રાઈ એક્ટ, ૧૯૯૭ ની કલમ ૩૬ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને નિયમનકારી સંસ્થાએ ઇન્ટરકનેક્ટ યુઝેજ ચાર્જ રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૩ (આઈયુસી રેગ્યુલેશન્સ) નામના નિયમોનો સમૂહ પણ બનાવ્યો હતો. આઈયુસી રેગ્યુલેશન્સ મુજબ, સેવા પ્રદાતાઓએ કોલ ડિટેલ રેકૉર્ડ્સ (સીડીઆર) ના આધારે બિલ બનાવવાના હતા. સીડીઆર આધારિત પ્લેટફોર્મ હેઠળ, અગાઉ પ્રચલિત મીટર કરેલા કોલ્સની સિસ્ટમ કે જેમાં કોલની અવધિની મિનિટોની સંખ્યાને ટ્રંક ગ્રુપ માટે લાગુ પડતા પ્રતિ મિનિટના પલ્સ રેટ દ્વારા ગુણવામાં આવતી હતી, તેના સ્થાને નવી વ્યવસ્થામાં કોલના પ્રકારને ઓળખવા અને યોગ્ય દરો/ચાર્જ લાગુ કરવા માટે સીએલઆઈ પર નિર્ભરતા હતી. બીએસએનએલ દ્વારા તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર દ્વારા આઈયુસી રેગ્યુલેશન્સ ૨૦૦૩ ની સાથે

ડીઓટી ના ઉપરોક્ત તારીખ ૨૩.૦૬.૨૦૦૩ ના પરિપત્રનો અમલ કરવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત પરિપત્રની કલમ ૧૧, જે જણાવે છે કે બીએસએનએલ દ્વારા સીએલઆઈ વગર મળેલા કોલ પર સર્વોચ્ચ સ્લેબ એટલે કે આઈએસડી કોલ્સના દરે ચાર્જ લેવામાં આવશે, જે ઉદ્ભવતા મુદ્દાઓ માટે સુસંગત હોવાથી નીચે મુજબ નોંધી શકાય છે :

"જ્યાં પણ ટેકનિકલ રીતે શક્ય હોય ત્યાં પીઓઈ પર સીએલઆઈ આધારિત બારિંગ સુવિધા સક્રિય કરવામાં આવશે જેથી એ સુનિશ્ચિત કરી શકાય કે બીએસએનએલને સોંપવામાં આવેલ ટ્રાફિક માત્ર યોગ્ય ટ્રંક ગ્રુપમાં જ હોય. જ્યાં સીએલઆઈ આધારિત બારિંગ સક્રિય કરવું ટેકનિકલ રીતે શક્ય નથી, ત્યાં બીએસએનએલ દ્વારા આ ઉદ્દેશ્યને સુનિશ્ચિત કરવા માટે ઇનકર્મિંગ ટ્રંક ગ્રુપનું સમયાંતરે મોનિટરિંગ કરવામાં આવશે. વિવિધ ઓપરેટરો પાસેથી બીએસએનએલ દ્વારા સીએલઆઈ વગર મળેલા કોલ પર સર્વોચ્ચ સ્લેબ એટલે કે આઈએસડી કોલ્સ તરીકે ચાર્જ લેવામાં આવશે. જો બીએસએનએલ દ્વારા આવા કોલ્સ એવા ટ્રંક ગ્રુપ પર પ્રાપ્ત થાય જે આવા કોલ્સ માટે ન હોય તો આવા ટ્રંક ગ્રુપ મહિના/બિલિંગ સાયકલ પર પ્રાપ્ત થયેલા તમામ ટ્રાફિક પર ઇનકર્મિંગ આઈએસડી કોલ્સના આઈયુસી માટે લાગુ પડતા દરે ચાર્જ લેવામાં આવશે."

૪. અપીલકર્તા બીએસએનએલ અનુસાર, વડોદરા ટ્રંક ઓટોમેટિક એક્સચેન્જ ખાતે વિવિધ એક્સચેન્જોમાંથી વોડાફોન નેટવર્કના ઇનકર્મિંગ ટ્રાફિકના મોનિટરિંગમાં બહાર આવ્યું છે કે ઘણા ઇનકર્મિંગ કોલ્સ ખરેખર આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સ હતા જે બીએસએનએલ નેટવર્ક પર નેશનલ કોલ્સ તરીકે રૂટ કરવામાં આવ્યા હતા. અપીલકર્તા અનુસાર આ વોડાફોન દ્વારા સીએલઆઈ સાથે છેડછાડ કરીને અને તે દ્વારા ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટના નિયમો અને શરતોનું ઉલ્લંઘન કરીને કરવામાં આવ્યું હતું. ઉક્ત હકીકતો પર તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર ખાસ કરીને તેની કલમ ૧૧ પર આધાર રાખીને અપીલકર્તાએ જુલાઈ, ૨૦૦૪ થી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૪ વચ્ચેના ગાળા માટે પ્રતિ મિનિટ રૂ.૫.૬૫ ના દરે વોડાફોન પર રૂ.૩,૫૪,૯૪,૯૧૬/- નું બિલ રજૂ કર્યું હતું. જો કે માંગનું સમયાંતરે પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું હતું, તેમ છતાં બીએસએનએલ એ તારીખ ૦૫.૦૩.૨૦૦૯ ના રોજ ડિસ્કનેક્શન નોટિસ જારી કરી ત્યાં સુધી મુદ્દાઓ સ્પષ્ટ થયા નહોતા, જેના કારણે પ્રતિવાદીએ બીએસએનએલ દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગને પડકારતા ટ્રિબ્યુનલનો સંપર્ક કર્યો હતો. ટ્રિબ્યુનલ, આક્ષેપિત ચુકાદા દ્વારા એ નિષ્કર્ષ પર આવી કે અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગ ગેરકાયદેસર અને ગેરવાજબી હતી કારણ કે પક્ષકારો વચ્ચેના ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટમાં એવી કોઈ જોગવાઈ નહોતી કે જો બીએસએનએલ નેટવર્ક પર કોઈ અમાન્ય અથવા છેડછાડ કરેલ સીએલઆઈ ટ્રાન્સફર કરવામાં

આવે, તો બીએસએનએલ સૌથી ઊંચા સ્તેબ દરે માંગણી કરવા માટે હકદાર રહેશે. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એવું પણ ઠરાવ્યું કે આઈયુસી રેગ્યુલેશન્સમાં આવી કોઈ જોગવાઈ નહોતી અને ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના એકપક્ષીય પરિપત્ર (કલમ ૧૧) ના આધારે આવી કોઈ જોગવાઈ ઊભી કરી શકાય નહીં. ટ્રિબ્યુનલે એવું પણ ઠરાવ્યું કે બીએસએનએલ એ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહી હતી કે પ્રતિવાદી વોડાફોન તેના નેટવર્ક સાથે છેડછાડ અથવા દુરુપયોગ કરીને આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ પ્રાપ્ત કરી શકે અને તેને બીએસએનએલ નેટવર્ક પર લોકલ કોલ તરીકે ટ્રાન્સફર કરી શકે. એ નોંધવું જોઈએ કે વોડાફોન પાસે ઇન્ટરનેશનલ લોંગ ડિસ્ટન્સ ઓપરેટર (આઈએલડીઓ) લાયસન્સ નહોતું.

૫. વિદ્વાન સોલિસિટર જનરલ દ્વારા અપીલકર્તા બીએસએનએલ વતી રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલો ટૂંકમાં એ છે કે સ્વીકાર્ય રીતે વોડાફોન ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટ હેઠળ તેની જવાબદારીનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ રહી હતી અને તેણે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સને નેશનલ કોલ્સ તરીકે રૂટ કર્યા હતા જેના કારણે તે બીએસએનએલને થયેલા નુકસાન માટે વળતર ચૂકવવા માટે જવાબદાર બની હતી. આ સંબંધમાં વિદ્વાન સોલિસિટર જનરલે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પ્રતિવાદી વોડાફોન દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી પિટિશનના પેરા ૧ માં કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર ખાસ આધાર રાખ્યો છે અને એવી દલીલ કરી છે કે સીએલઆઈની છેડછાડ જેના આધારે માંગ ઊભી કરવામાં આવી છે તેનો પ્રતિવાદી વોડાફોન

દ્વારા સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે. ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ રિલાયન્સ કોમ્યુનિકેશન લિમિટેડ [(૨૦૧૧) ૧ એસસીસી ૩૯૪] માં આ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો જેમાં આ કોર્ટ દ્વારા ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે ઉક્ત કેસમાં ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬, જે તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના પરિપત્રની કલમ ૧૧ જેવી જ છે, તે દંડની પ્રકૃતિની નહોતી પરંતુ વાજબી વળતરનો પૂર્વ અંદાજ હતો અને વધુમાં એ લાયસન્સધારકની ફરજ હતી કે તે એક્સચેન્જ/પોઈન્ટ ઓફ ઇન્ટરકનેક્ટ (પીઓઈ) ની અખંડિતતા જાળવી રાખે જેનું પાલન કરવામાં પ્રતિવાદી વોડાફોન નિષ્ફળ રહી હતી.

૬. જવાબમાં પ્રતિવાદી તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી નવીન ચાવલા રજૂઆત કરે છે કે વોડાફોન આંતરરાષ્ટ્રીય લૉંગ ડિસ્ટન્સ ઓપરેટર (આઈએલડીઓ) નહોતું અને કોઈપણ રીતે બીએસએનએલ નેટવર્ક પર આઈએસડી કોલ્સ આપી શકતું નહોતું. વિદ્વાન વકીલે ઇનકાર કર્યો છે કે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલી પિટિશનના પેરા ૧ ને વોડાફોન તરફથી સ્વીકાર તરીકે ગણી શકાય કારણ કે તેમાં કરવામાં આવેલી રજૂઆતો માત્ર એટલી છે કે જો બીએસએનએલ નેટવર્ક પર કોઈ આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યો હોય તો તે તોફાની તત્વોનું કામ છે. શ્રી ચાવલાએ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે કે વોડાફોન સીએલઆઈ ને છુપાવવા અથવા બદલવામાં

સામેલ હતું તેવા કોઈ ચોક્કસ આક્ષેપો કરવામાં આવ્યા નથી. વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે બીએસએનએલ એ બતાવવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે બીએસએનએલ નેટવર્ક પર ટ્રાન્સફર કરવા માટે વોડાફોન નેટવર્કમાં આવા કોઈપણ કોલ્સ કેવી રીતે જનરેટ થઈ શકે છે. વિદ્વાન સોલિસિટર જનરલ દ્વારા ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ રિલાયન્સ કોમ્યુનિકેશન લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) પર રાખવામાં આવેલ આધારનો વિરોધ કરતા શ્રી ચાવલા એવી દલીલ કરે છે કે ઉક્ત કેસના ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ જેવી કોઈ કલમ વર્તમાન કેસના પક્ષકારો વચ્ચેના ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટમાં અસ્તિત્વમાં નથી.

૭. ઉપર મુજબના સંજોગોમાં વિચારણા માટે ઉદ્ભવતો ટૂંકો પ્રશ્ન એ છે કે શું અપીલકર્તા બીએસએનએલ તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના પરિપત્રની કલમ ૧૧ ના આધારે સૌથી વધુ લાગુ પડતા આઈયુસી ચાર્જ વસૂલી શકે. ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની એક શરત એવી છે કે જો બીએસએનએલને લાયસન્સ આપનાર અથવા અન્ય કોઈ સક્ષમ સત્તાધિકારી પાસેથી તે અંગેનો નિર્દેશ મળે તો બીએસએનએલ એગ્રીમેન્ટના નિયમો અને શરતોમાં ફેરફાર કરવાનો અધિકાર અનામત રાખે છે. તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર સ્પષ્ટપણે લાયસન્સ આપનારના કોઈ નિર્દેશ મુજબ નહોતો પરંતુ એકપક્ષીય રીતે બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો જેમાં નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું કે અમાન્ય સીએલઆઈ સાથે આવતા કોલ્સ માટે સૌથી વધુ લાગુ દરે ચાર્જ વસૂલવામાં આવશે. તારીખ

૨૮.૦૧.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર એકપક્ષીય હોવાથી ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટનો ભાગ બનતો નથી કારણ કે પ્રતિવાદી વોડાફોને કોઈપણ વધારાના/નવા નિયમો અને શરતોથી બંધાવા માટે ત્યારે જ સંમતિ આપી હતી જો તે સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા અથવા સક્ષમ સત્તાધિકારીના નિર્દેશો મુજબ જારી કરવામાં આવે. સ્વીકાર્ય રીતે આઈયુસી રેગ્યુલેશન્સમાં જે રીતે ચાર્જ વસૂલવામાં આવ્યા છે તે રીતે ચાર્જ લેવા માટેની કોઈ જોગવાઈ નહોતી. જ્યાં સુધી ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ રિલાયન્સ કોમ્યુનિકેશન લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) માં આ કોર્ટના નિર્ણયનો સંબંધ છે, ત્યાં એટલું નોંધવું પૂરતું રહેશે કે તે કેસમાં પક્ષકારો વચ્ચેના એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ વર્તમાન કેસના પક્ષકારો વચ્ચેના એગ્રીમેન્ટમાં અસ્તિત્વમાં નહોતી. તે સિવાય ઉક્ત કેસમાં રિલાયન્સ કોમ્યુનિકેશન લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) લાયસન્સધારક પાસે વર્તમાન કેસના પ્રતિવાદી વોડાફોનથી વિપરીત આઈએલડીઓ લાયસન્સ હતું. બીજી બાજુ એવું જણાય છે કે ટ્રિબ્યુનલે ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ બીપીએલ મોબાઈલ સેલ્યુલર લિમિટેડ અને અન્ય પર યોગ્ય રીતે આધાર રાખીને ઠરાવ્યું છે કે ડીઓટી દ્વારા જારી કરાયેલ પરિપત્ર આપોઆપ એગ્રીમેન્ટનો ભાગ બનતો નથી. [(૨૦૦૮) ૧૩ એસસીસી ૫૯૭]

૮. ઉપરોક્ત બાબતો ઉપરાંત એ પણ નોંધવામાં આવ્યું છે કે બીએસએનએલ દ્વારા તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર બહાર પાડવામાં આવે તે પહેલા ટ્રાઈ

એ તારીખ ૨૪.૧૧.૨૦૦૩ નો નિર્દેશ અને તારીખ ૨૦.૦૧.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર તમામ ઓપરેટરોને જારી કરીને તેમને સલાહ આપી હતી કે કોઈપણ કોલના સીએલઆઈ સાથે છેડછાડ ન કરવી અને સીએલઆઈ વગરનો કોઈપણ કોલ ઓફર કે સ્વીકારવો નહીં. તેથી પ્રતિવાદીના નેટવર્કમાંથી ઉદ્ભવતા સીએલઆઈ વગરના કોલ્સ સ્વીકારવાની બીએસએનએલની કાર્યવાહી અને તેવા કોલ્સ પર સૌથી વધુ દરે ચાર્જ વસૂલવાનો આગળનો નિર્ણય સ્પષ્ટપણે ટ્રાઈના ઉપરોક્ત નિર્દેશોની વિરુદ્ધ હશે.

૯. છેલ્લે, અપીલકર્તા બીએસએનએલ એ બોજ પણ ઉઠાવી શકી નથી કે પ્રતિવાદી તેના નેટવર્ક સાથે છેડછાડ કરીને પણ કેવી રીતે આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સ ખોટી રીતે પ્રાપ્ત કરી શકે અને રૂટ કરી શકે જ્યારે તેની પાસે ઇન્ટરનેશનલ લોંગ ડિસ્ટન્સ ઓપરેટર લાયસન્સ નહોતું.

૧૦. ઉપરોક્ત કારણોસર અમે વર્તમાન કેસમાં પડકારવામાં આવેલા આક્ષેપિત આદેશમાં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા નિષ્કર્ષોમાં કોઈ ખામી શોધી શકતા નથી. તેથી અપીલ રદ થવાને પાત્ર છે, જે અમે ખર્ચ અંગેના કોઈપણ આદેશ વગર કરીએ છીએ.

સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૮ ઓફ ૨૦૧૦ અને

સિવિલ અપીલ નંબર ૧૧૦૫ ઓફ ૨૦૧૩

૧૧. ઉપર જણાવેલ બંને અપીલોમાં કંઈક અંશે સમાન મુદ્દાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા હોવાથી વર્તમાન સંયુક્ત ચુકાદા દ્વારા તેનો જવાબ આપવામાં આવી રહ્યો છે.

૧૨. અપીલકર્તા – ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ ('બીએસએનએલ') અને પ્રતિવાદી – ભારતી એરટેલ લિમિટેડ વચ્ચે તારીખ ૧૫.૦૨.૨૦૦૨ ના રોજ ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટ કરવામાં આવ્યો હતો જે ઇન્ડિયન ટેલિગ્રાફ એક્ટ હેઠળ પ્રતિવાદી દ્વારા અનુક્રમે બેઝિક ટેલિકોમ સેવા અને મોબાઈલ ટેલિફોની માટે મેળવવામાં આવેલા બે લાયસન્સનું સંચાલન કરતો હતો. વર્ષ ૨૦૦૪ માં એક યુનિફાઈડ લાયસન્સ મેળવવામાં આવ્યું હતું અને પ્રતિવાદી – ભારતી એરટેલ યુનિફાઈડ એક્સેસ લાયસન્સ (યુએએલ) માં સ્થાનાંતરિત થયું હતું. મુખ્ય મુદ્દો પ્રતિવાદી – ભારતી એરટેલ લિમિટેડ દ્વારા બીએસએનએલ નેટવર્ક પર નોન-સીએલઆઈ/અમાન્ય સીએલઆઈ કોલ્સ કથિત રીતે રૂટ કરવા બદલ અપીલકર્તા – બીએસએનએલ દ્વારા બે કેસમાં કરવામાં આવેલી બે અલગ-અલગ માંગણીઓની માન્યતા સાથે સંબંધિત છે.

૧૩. કરવામાં આવેલી માંગણીની આસપાસની હકીકતો અને સંજોગોની વિચારણા કરતા પહેલા પક્ષકારો વચ્ચેના મૂળ ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટમાં સમાવિષ્ટ કલમ ૬.૪.૬ અને ત્યારબાદ સમયાંતરે કરવામાં આવેલા સુધારાની નોંધ લેવી જરૂરી રહેશે. તેમ કરતી વખતે અન્ય કેટલાક પરિપત્રો/સંચારો વગેરેની વિગતોની પણ ખાસ નોંધ લેવી જરૂરી રહેશે. એગ્રીમેન્ટમાં મૂળભૂત રીતે સમાવિષ્ટ ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ નીચે મુજબના શબ્દોમાં છે :

"બીએસએનએલ નેટવર્કમાંથી ઉદ્ભવતા અને બીએસઓ ના નેટવર્ક પર પહોંચાડવામાં આવતા એસટીડી/આઈએસડી કોલ્સ માટે બીએસએનએલ બીએસઓ ને ઇન્ટરકનેક્ટના પોઈન્ટ પર પ્રતિ યુનિટ મેઝર્ડ કોલ રૂ.૦.૮૪ ના દરે એક્સેસ ચાર્જ ચૂકવશે, માત્ર તેવા કિસ્સાઓમાં જ્યાં બીએસએનએલ બીએસઓ ના ટેન્ડમ/ટર્મિનલ એક્સચેન્જ સિવાયના એક્સચેન્જમાં કોલ પહોંચાડે છે. જો કે, બીએસએનએલ ના ટેક્સ (TAX) માંથી અનેક એસડીસીસી (SDCCs) ધરાવતા બીએસઓ ના મુખ્ય એક્સચેન્જમાં પહોંચાડવામાં આવતા એસટીડી/આઈએસડી કોલ્સ માટે છેલ્લાને ટર્મિનલ એક્સચેન્જ તરીકે ગણવામાં આવશે અને બીએસએનએલ દ્વારા બીએસઓને કોઈ એક્સેસ ચાર્જ ચૂકવવાપાત્ર રહેશે નહીં.

એ સ્વીકારવામાં આવે છે કે બીએસએનએલ નીચેના કિસ્સાઓમાં ટર્મિનેટિંગ આઈએસડી કોલ્સ સહિત તમામ પ્રકારના કોલ્સ માટે કોઈ ચાર્જ ચૂકવશે નહીં."

તારીખ ૨૧.૦૭.૨૦૦૪ ના એગ્રીમેન્ટની ઉક્ત કલમમાં એક પરિશિષ્ટ (એડેન્ડા) ઉમેરવામાં આવ્યું હતું, જે નીચે મુજબના શબ્દોમાં છે :

"બિનઅધિકૃત કોલ્સ એટલે કે જો તે ટ્રંક ગ્રુપ માટે નિર્દિષ્ટ કોલ્સ સિવાયના કોલ્સ જણાય, જેના માટે લાગુ પડતો આઈયુસી તે ટ્રંક ગ્રુપમાં નિર્ધારિત કોલ્સ માટે લાગુ પડતા આઈયુસી કરતા વધારે હોય, તો બીએસએનએલ યુએએસએલ (UASL) પાસેથી તે પીઓઈની જોગવાઈની તારીખથી અથવા અગાઉના બે મહિના જે ઓછું હોય તે સમયગાળાથી આ પોર્ટ્સ પર રેકૉર્ડ કરાયેલા તમામ કોલ્સ માટે બિનઅધિકૃત કોલ્સ માટે લાગુ પડતા સર્વોચ્ચ આઈયુસી વસૂલશે. આ ઉપરાંત બીએસએનએલ પાસે દુરુપયોગ હેઠળ પીઓઈનું ડિસ્કનેક્શન અથવા ઈન્ટરકનેક્શન વ્યવસ્થાઓનું અસ્થાયી સસ્પેન્શન સહિતની અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી કરવાનો પણ અધિકાર રહેશે. જો બીએસએનએલ પીઓઈ ડિસ્કનેક્ટ કરવા ઈચ્છે તો તે યુએએસએલને એક અઠવાડિયાની નોટિસ આપશે. જો

બીએસએનએલને કોલ્સનું બિનઅધિકૃત રૂટિંગ એક અઠવાડિયામાં દૂર કરવામાં ન આવે તો બીએસએનએલ પીઓઈ ડિસ્કનેક્ટ કરશે."

ત્યારબાદ ૧૯.૦૭.૨૦૦૫ થી અમલી કલમ ૬.૪.૬ માં નીચે મુજબ વધુ સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો :

"એ. બિનઅધિકૃત કોલ્સ એટલે કે જો તે ટ્રંક ગ્રુપ માટે નિર્દિષ્ટ કોલ્સ સિવાયના કોલ્સ જણાય, જેના માટે લાગુ પડતો આઈયુસી તે ટ્રંક ગ્રુપમાં નિર્ધારિત કોલ્સ માટે લાગુ પડતા આઈયુસી કરતા વધારે હોય, તો બીએસએનએલ યુએએસએલ પાસેથી તે પીઓઈની જોગવાઈની તારીખથી અથવા અગાઉના બે મહિના જે ઓછું હોય તે સમયગાળાથી આ ટ્રંક ગ્રુપ પર રેકૉર્ડ કરાયેલા તમામ કોલ્સ માટે આવા બિનઅધિકૃત કોલ્સ માટે લાગુ પડતો સર્વોચ્ચ આઈયુસી વસૂલશે.

બી. જ્યાં પણ ટેકનિકલ રીતે શક્ય હોય ત્યાં પીઓઈ પર સીએલઆઈ આધારિત બારિંગ સુવિધા સક્રિય કરવામાં આવશે જેથી એ સુનિશ્ચિત કરી શકાય કે બીએસએનએલને સોંપવામાં આવેલ ટ્રાફિક માત્ર યોગ્ય ટ્રંક ગ્રુપમાં જ હોય. જ્યાં સીએલઆઈ આધારિત બારિંગ સક્રિય કરવું ટેકનિકલ રીતે શક્ય નથી, ત્યાં બીએસએનએલ

દ્વારા ઇનકમિંગ ટ્રંક ગ્રુપનું સમયાંતરે મોનિટરિંગ કરવામાં આવશે, યુએએસએલ તરફથી સીએલઆઈ વગરના અથવા ફેરફાર કરેલા/છેડછાડ કરેલા સીએલઆઈ વાળા કોલ્સ પર સર્વોચ્ચ સ્તેબ એટલે કે એસટીડી કોલ્સ તરીકે ચાર્જ લેવામાં આવશે. જો બીએસએનએલ દ્વારા કોઈપણ ટ્રંક ગ્રુપ પર આવા કોલ્સ પ્રાપ્ત થાય, તો તે પીઓઈની જોગવાઈની તારીખથી અથવા અગાઉના બે મહિના, જે ઓછું હોય તે સમયગાળાથી આ ટ્રંક ગ્રુપ પર રેકૉર્ડ કરાયેલા તમામ કોલ્સ પર ઇનકમિંગ આઈએસડી કોલ્સના આઈયુસી માટે લાગુ પડતા દરે ચાર્જ લેવામાં આવશે.

સી. જ્યારે બીએસએનએલ નેટવર્કમાં સીડીઆર આધારિત બિલિંગ દાખલ કરવામાં આવશે ત્યારે કેટલાક ટ્રંક ગ્રુપ્સ મર્જ કરવામાં આવશે. આવા કિસ્સાઓમાં પણ, જો બીએસએનએલને મર્જ કરેલા ટ્રંક ગ્રુપ પર બિનઅધિકૃત અથવા ઇનકમિંગ આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સ, સીએલઆઈ વગરના કોલ, છેડછાડ કરેલા સીએલઆઈ વાળા કોલ સોંપવામાં આવે, તો બીએસએનએલ યુએએસએલ પાસેથી બિનઅધિકૃત કોલ્સ માટે ઉપરની કલમ ૬.૪.૬(એ) માં નિર્ધારિત કર્યા મુજબ અને ઇનકમિંગ આંતરરાષ્ટ્રીય કોલ્સ, સીએલઆઈ વગરના કોલ, છેડછાડ કરેલા સીએલઆઈ વાળા કોલ માટે ૬.૪.૬(બી) મુજબ તે પીઓઈની જોગવાઈની તારીખથી અથવા

અગાઉના બે મહિના જે ઓછું હોય તે સમયગાળાથી આ મર્જ કરેલા ટ્રંક ગ્રુપ પર રેકૉર્ડ કરાયેલા તમામ કોલ્સ માટે સર્વોચ્ચ લાગુ પડતો આઈયુસી વસૂલશે.

ડી. આ ઉપરાંત બીએસએનએલ પાસે દુરુપયોગ હેઠળ પીઓઈનું ડિસ્કનેક્શન અથવા ઇન્ટરકનેક્શન વ્યવસ્થાઓનું અસ્થાયી સસ્પેન્શન સહિતની અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી કરવાનો પણ અધિકાર રહેશે."

૧૪. સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૭ ઓફ ૨૦૧૦ (વર્તમાન આદેશ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલ) ના સંબંધમાં ચર્ચાઓમાં એ નોંધવામાં આવ્યું છે કે ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા (ટ્રાઈ) એ તારીખ ૨૪.૧૧.૨૦૦૩ ના પત્ર દ્વારા અપીલકર્તા – બીએસએનએલને કોઈપણ કોલના સીએલઆઈ સાથે છેડછાડ ન કરવા અને સીએલઆઈ વગરના કોલ ઓફર કે પ્રાપ્ત ન કરવા સલાહ આપી હતી. ઉપરોક્ત પત્ર પછી ટ્રાઈ દ્વારા તે જ અર્થનો તારીખ ૨૦.૦૧.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો. ઉક્ત પરિપત્રમાં એવો ખાસ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે અપીલકર્તા બીએસએનએલનો સીએલઆઈ વગરના કોલ્સ સ્વીકારવાનો અને તેના માટે સર્વોચ્ચ સ્લેબ પર ચાર્જ લેવાનો નિર્ણય ટ્રાઈના નિર્દેશની વિરુદ્ધ હતો.

૧૫. ઉક્ત ચર્ચાઓમાં એ પણ નોંધવામાં આવ્યું છે કે ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના રોજ અપીલકર્તા - બીએસએનએલ એ ટેલિકમ્યુનિકેશન ઇન્ટરકનેક્ટ ચુએજ ચાર્જ (આઈયુસી) રેગ્યુલેશન, ૨૦૦૩ ના અમલીકરણ માટે પરિપત્ર બહાર પાડ્યો હતો જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે સીએલઆઈ વગર મળેલા કોલ્સ અને બિનઅધિકૃત કોલ્સ પર વસૂલવા પાત્ર ચાર્જ સાથે સંબંધિત કલમ ૧૧ સમાવિષ્ટ હતી. ઉપરોક્ત કલમ ૧૧ પહેલેથી જ સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૭ ઓફ ૨૦૧૦ માં ચર્ચાના ભાગરૂપે ઉતારવામાં આવેલ હોવાથી તેના પુનરાવર્તનની જરૂર રહેશે નહીં.

૧૬. બીએસએનએલ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ નો હજુ એક પરિપત્ર છે જેની હવે નોંધ લેવી આવશ્યક છે. ઉક્ત પરિપત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે અમાન્ય/અધૂરા સીએલઆઈ કોલ્સ રૂટ કરવા માટે ઘણા ટેકનિકલ કારણો હોઈ શકે છે જેમ કે, "સ્વિચમાં ટ્રાન્ઝિઅન્ટ ફોલ્ટ્સ, સોફ્ટવેર વર્ઝન/સિગ્નલિંગ સમસ્યા, એક્સચેન્જો દ્વારા સીએલઆઈ ની ઓળખ ન થવી, કેટલાક એક્સચેન્જો દ્વારા તમામ અંકોનું વિશ્લેષણ કરવાની ક્ષમતાનો અભાવ" વગેરે. ઉક્ત પરિપત્રમાં એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે જ્યાં પીઓઈ પર મળેલા નોન-સીએલઆઈ કોલ્સ મળેલા કોલ્સની કુલ સંખ્યાના ૦.૫% કરતા ઓછા હોય, ત્યાં એક્સેસ પ્રોવાઈડર પાસેથી આવા નોન-સીએલઆઈ કોલ્સની બમણી સંખ્યા માટે સર્વોચ્ચ સ્લેબ

એટલે કે ઇનકર્મિંગ આઈએસડી કોલ્સના દરે ચાર્જ વસૂલવામાં આવશે.

૧૭. મે, ૨૦૦૩ થી જૂન, ૨૦૦૫ ના સમયગાળા માટે ભારતી એરટેલ દ્વારા બીએસએનએલ નેટવર્કને સોંપવામાં આવેલા અમાન્ય અને અધૂરા સીએલઆઈ કોલ્સ માટે બીએસએનએલ દ્વારા રૂ.૫૯,૪૦,૯૪,૮૩૪ ની માંગણી કરવામાં આવી હતી. પ્રતિવાદી – ભારતી એરટેલ એ તારીખ ૨૧.૦૪.૨૦૦૬ ના પત્ર દ્વારા દાવો કર્યો હતો કે જણાવ્યા મુજબની અનિયમિતતાઓ બીએસએનએલના છેડે ટેકનિકલ ખામીઓના કારણે હતી. યોગ્ય તપાસ બાદ બીએસએનએલ દ્વારા ઉક્ત દલીલ ફગાવી દેવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, પ્રતિવાદીએ તેના સ્વિચ બોક્સના સપ્લાયર એટલે કે સીમેન્સ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૨૯.૦૫.૨૦૦૬ નું પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું જેમાં બીએસએનએલ નેટવર્ક પર ૧૦ અંકોવાળા કોલ્સના કિસ્સામાં સીએલઆઈ પ્રદર્શિત ન થવા માટે ટેકનિકલ સ્પષ્ટતાઓ આપવામાં આવી હતી. આ બીએસએનએલ ને સ્વીકાર્ય નહોતું જેણે ત્યારબાદ ડિસ્કનેક્શન નોટિસ જારી કરી હતી જેના કારણે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ કાર્યવાહી થઈ હતી જેમાં તારીખ ૧૧.૦૨.૨૦૧૦ ના આદેશ દ્વારા વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તા – બીએસએનએલ દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગને રદ કરી હતી.

૧૮. જે આધાર પર ટ્રિબ્યુનલે પ્રશ્નનો જવાબ આપ્યો હોય તેવું જણાય છે તે એ

છે કે જ્યારે નોન-સીએલઆઈ કોલ્સ સંબંધિત ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ માત્ર જુલાઈ ૨૦૦૫ (૧૯.૦૭.૨૦૦૫) માં અમલમાં આવી હતી, ત્યારે કરવામાં આવેલી માંગણીઓ સુધારેલી કલમ ૬.૪.૬ અમલમાં આવ્યાની તારીખ પહેલાની હતી. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એવો પણ નિષ્કર્ષ કાઢ્યો કે ટેકનિકલ ખામીઓ અંગે સીમેન્સ દ્વારા જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્રને બીએસએનએલ દ્વારા યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું નહોતું અને વધુમાં પ્રતિવાદીને સીએલઆઈ વગર બીએસએનએલ નેટવર્ક પર કોલ્સ સોંપવાના કારણો સાબિત કરવા માટે સિમ્યુલેશન એક્સરસાઈઝ કરવાની તક આપવામાં આવી નહોતી.

૧૯. ઉપરોક્ત આદેશથી વ્યથિત થઈને અપીલકર્તા – બીએસએનએલ દ્વારા સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૮ ઓફ ૨૦૧૦ દાખલ કરવામાં આવી છે.

૨૦. અમે પક્ષકારોની સંબંધિત રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો છે. અપીલકર્તા – બીએસએનએલ વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે જોકે ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ તારીખ ૧૯.૦૭.૨૦૦૫ થી અમલમાં આવી હતી, તેમ છતાં તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના પરિપત્રની કલમ ૧૧ એ બીએસએનએલ ને પ્રશ્નમાં રહેલી માંગણીઓ કરવા માટે સત્તા આપી હતી. એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે ઉક્ત પરિપત્રની કલમ ૧૧ તારીખ ૦૧.૦૫.૨૦૦૩ થી એટલે કે જે તારીખથી આઈયુસી રેગ્યુલેશન્સ લાગુ થયા તે તારીખથી અસરકારક બની હતી.

અપીલકર્તા અનુસાર પ્રતિવાદી - ભારતી એરટેલ ડીઓટી ના તારીખ ૨૪.૦૬.૨૦૦૩ ના પરિપત્રમાં સમાવિષ્ટ શરતો અને નિયમોનું પાલન સાબિત કરી શક્યું નથી. પ્રતિવાદી - ભારતી એરટેલ દ્વારા કથિત ટેકનિકલ ખામીઓની દલીલ સંપૂર્ણપણે અસમર્થ હોવાનું જણાવાયું છે કારણ કે સીમેન્સ એ સેવા પ્રદાતા (ભારતી એરટેલ) ના વિકેતા છે જેના કારણે જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર વિશ્વાસપાત્ર નથી.

૨૧. જવાબમાં પ્રતિવાદી - ભારતી એરટેલ તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા નિષ્કર્ષ પર કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે કે બીએસએનએલ નેટવર્કને સોંપવામાં આવેલા ૧૦ અંકના સીએલઆઈ કોલ્સમાં અનિયમિતતાઓ કોઈ જાણી જોઈને કરેલા ઉદ્વેગન કે ખોટા વર્તનને કારણે નહોતી અને આવી ખામી સીમેન્સ દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલા સ્વિચ બોક્સ/ગિયરમાં ટેકનિકલ ખામીઓના કારણે હતી. ઉક્ત નિષ્કર્ષ અંતિમ અને નિર્ણાયક છે. વધુમાં એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે બીએસએનએલ દ્વારા તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર એકપક્ષીય ક્વાયત હોવાથી બીએસએનએલ ને પ્રશ્નમાં રહેલી માંગણીઓ કરવા માટે અધિકૃત કરી શકતો નથી, ખાસ કરીને જ્યારે આઈયુસી રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૦૩ માં બીએસએનએલ ને તેમ કરવા માટે સત્તા આપતી આવી કોઈ જોગવાઈ નહોતી. તારીખ ૨૦.૧.૨૦૦૪ ના ટ્રાઈ ના પરિપત્રનો પણ સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો છે ખાસ કરીને

એ હકીકતના સંબંધમાં કે સીએલઆઈ વગરના કોલ્સ સ્વીકારવાનો અને પછી આવા કોલ્સ માટે સર્વોચ્ચ સ્લેબ દરે ચાર્જ લેવાનો બીએસએનએલનો નિર્ણય દ્વારના નિર્દેશની વિરુદ્ધ હતો.

૨૨. પક્ષકારોની સંબંધિત રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લેતા અમને જણાય છે કે મામલો ટૂંકો છે. પ્રતિવાદી ઓપરેટર સામેનો આક્ષેપ બીએસએનએલ નેટવર્ક પર અમાન્ય સીએલઆઈ સાથેના કોલ્સ સોંપવા અંગેનો છે. પક્ષકારો વચ્ચેના મૂળ ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ એક્સેસ ચાર્જની ગણતરી સાથે સંબંધિત હતી. જુલાઈ, ૨૦૦૪ નો સુધારો, જે ભવિષ્યલક્ષી પ્રકૃતિનો હતો, તે બિનઅધિકૃત કોલ્સ એટલે કે ચોક્કસ ટ્રંક ગ્રુપ માટે નિર્દિષ્ટ કોલ્સ સિવાયના કોલ્સના કિસ્સામાં જવાબદારી સાથે સંબંધિત હતો. ત્યારબાદ તારીખ ૧૯.૦૭.૨૦૦૫ ના એડેન્ડામાં સીએલઆઈ વગરના કોલ્સ અને લાગુ પડતા ચાર્જ વિશે જણાવવામાં આવ્યું હતું. એડેન્ડાની શરતોમાં સ્પષ્ટપણે જણાવાયું છે કે તે અમલીકરણમાં ભવિષ્યલક્ષી છે. જો તેમ હોય તો ૧૯.૦૭.૨૦૦૫ થી અમલમાં આવેલી કલમ ૬.૪.૬ ના જોરે જૂન ૨૦૦૫ સુધીના ગાળા માટેની માંગ કેવી રીતે કરી શકાય તે અમે સમજી શકતા નથી. બીએસએનએલની એવી દલીલ કે ઉક્ત માંગ તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૦૪ ના પરિપત્રની કલમ ૧૧ ના આધારે વાજબી ઠરશે તે પણ અમે સ્વીકારી શકીએ તેમ નથી કારણ કે અમે આજે નક્કી કરેલી સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૭ ઓફ ૨૦૧૦ (બીએસએનએલ

વિરુદ્ધ વોડાફોન એસ્સાર ગુજરાત લિમિટેડ) માં ઉપરોક્ત મુદ્દો બીએસએનએલની વિરુદ્ધમાં ઠરાવ્યો છે. વધુમાં ટ્રિબ્યુનલનો એ નિષ્કર્ષ કે પ્રતિવાદીના પીઓઈ માં સ્થાપિત સ્વિચગિયરના ઉત્પાદક સીમેન્સ દ્વારા જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્રને ધ્યાનમાં લેતા બીએસએનએલ દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગ વાજબી ગણાશે નહીં, જે હકીકતનો શુદ્ધ નિષ્કર્ષ છે, તે અપીલકર્તા – બીએસએનએલ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી વર્તમાન અપીલને રદ કરવાના અમારા નિર્ણય માટે વધારાનો આધાર પૂરો પાડશે, જે અમે કરીએ છીએ.

સિવિલ અપીલ નંબર ૧૧૦૫ ઓફ ૨૦૧૩

૨૩. બીએસએનએલ દ્વારા પ્રતિવાદી – ભારતી એરટેલ સામે તેની સેલ્યુલર સેવાઓના સંદર્ભમાં કરાયેલા બે બિલો વર્તમાન અપીલનો વિષય છે. પ્રથમ બિલ મે, ૨૦૦૩ થી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટે છે અને તારીખ ૦૩.૦૬.૨૦૦૮ નું બીજું બિલ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૪ થી નવેમ્બર, ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટે છે. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે તારીખ ૧૧.૦૨.૨૦૧૦ ના તેના ચુકાદા દ્વારા ૨૧ જુલાઈ, ૨૦૦૪ થી નવેમ્બર, ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટેની માંગને આંશિક રીતે મંજૂર કરી હતી અને એવું ઠરાવ્યું હતું કે ઉક્ત સમયગાળા માટે અપીલકર્તા – બીએસએનએલ ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ ના બીએસએનએલ ના પરિપત્રના આધારે પ્રતિવાદી પાસેથી વાસ્તવિક કોલ્સ જે સીએલઆઈ ધરાવતા

નહોતા તેની બમણી સંખ્યા માટે ચાર્જ લેવા હકદાર રહેશે જ્યારે મે, ૨૦૦૩ થી ૨૧ જુલાઈ, ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટે સમાન પક્ષકારો વચ્ચેના કેસમાં (સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૮ ઓફ ૨૦૧૦ નો વિષય) તેનો તારીખ ૧૧.૦૨.૨૦૧૦ નો ચુકાદો આ મુદ્દાનું સંચાલન કરશે.

૨૪. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને યોગ્ય વિચારણા કર્યા પછી અમને જણાય છે કે ટ્રિબ્યુનલ એ નોંધવામાં નિષ્ફળ રહી કે મે, ૨૦૦૩ થી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટેનું તારીખ ૨૩.૦૭.૨૦૦૮ નું બિલ માત્ર અમાન્ય સીએલઆઈ વાળા કોલ્સના સંબંધમાં હતું. તેથી માંગનો સમયગાળો કલમ ૬.૪.૬ ના એડેન્ડાની તારીખ એટલે કે ૧૮.૦૭.૨૦૦૫ પહેલાનો છે. તેથી આ મુદ્દો સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૮ ઓફ ૨૦૧૦ ના સંબંધમાં વર્તમાન આદેશ દ્વારા નક્કી થયા મુજબ રહેશે. ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૪ થી નવેમ્બર, ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટેનું તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૦૮ નું બીજું બિલ નોન-સીએલઆઈ કોલ્સ તેમજ ટ્રેક ગ્રુપ ઉદ્વેગન માટેનું સંયુક્ત બિલ હતું. પાછળથી જણાવેલા ઉદ્વેગન માટે ઉક્ત બિલમાં દર્શાવેલ માંગ રૂ.૭૬.૨૬ લાખ છે. આ પછીની માંગ, આંશિક રીતે, તારીખ ૨૧.૦૭.૨૦૦૪ ના કલમ ૬.૪.૬ ના એડેન્ડાના પ્રકાશમાં યોગ્ય જણાય છે.

૨૫. તદનુસાર, અપીલ ઉપરોક્ત મર્યાદા સુધી મંજૂર કરવામાં આવે છે, એટલે કે

એવું ઠરાવીને કે ૨૧.૦૭.૨૦૦૪ થી નવેમ્બર, ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટે ટ્રંક ગ્રુપ ઉદ્ધંધન માટેની જવાબદારી તારીખ ૨૧.૦૭.૨૦૦૪ ના એડેન્ડા દ્વારા ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટમાં ઉમેરવામાં આવેલી કલમ ૬.૪.૬ ની શરતો મુજબ પ્રતિવાદી – ભારતી એરટેલ પર કાયદેસર રીતે લાદી શકાય છે. અપીલકર્તા ઉપરોક્ત આધારે દંડની ચોક્કસ રકમ નક્કી કરી શકે છે જે પ્રતિવાદી દ્વારા ચૂકવવામાં આવશે.

સિવિલ અપીલ નંબર ૮૨૬૯ ઓફ ૨૦૧૦

૨૬. પ્રતિવાદી – ટાટા ટેલિસર્વિસીસ લિમિટેડે અપીલકર્તા – બીએસએનએલ દ્વારા જારી કરાયેલ તારીખ ૦૩.૦૯.૨૦૦૬, ૨૩.૦૩.૨૦૦૭ અને ૦૯.૦૪.૨૦૦૭ ની માંગણી નોટિસોને પડકારી હતી જેના દ્વારા તેણે પ્રતિવાદીને ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ ની શરતો મુજબ રૂ. ૧૦,૬૩,૮૮,૭૭૨/- ની રકમ ચૂકવવા જણાવ્યું હતું, જે ભારતી એરટેલ (ઉપર મુજબ) ના કિસ્સામાં તારીખ ૧૯.૦૭.૨૦૦૫ ના એડેન્ડા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી શરતો જેવી જ છે, જેની વિગતો ઉક્ત અપીલ (સિવિલ અપીલ નંબર ૮૧૦૮ ઓફ ૨૦૧૦) ને લગતી ચર્ચામાં ઉપર નોંધવામાં આવી છે. માંગણી નોટિસો મે ૨૦૦૩ થી મે ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટે જારી કરવામાં આવી હતી અને કથિત અનિયમિતતા/ગેરકાયદેસરતા બીએસએનએલ નેટવર્ક

પર નોન-સીએલઆઈ/ખોટા સીએલઆઈ કોલ્સ ટ્રાન્સફર કરવા અંગેની છે.

૨૭. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે તેના તારીખ ૧૧.૦૨.૨૦૧૦ ના આક્ષેપિત ચુકાદા દ્વારા માંગણી(ઓ) ને એ આધારે રદ કરી હતી કે વર્તમાન કેસના પક્ષકારો વચ્ચેના ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટમાં ૧૪.૧૧.૨૦૦૩ થી અમલી બને તે રીતે તારીખ ૦૧.૧૨.૨૦૦૫ ના એડેન્ડા દ્વારા કલમ ૬.૪.૬ ઉમેરવામાં આવી હોવાથી, તે તે પહેલાના સમયગાળાને લાગુ પડી શકે નહીં. એવું પણ ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે બંને પક્ષોના સીડીઆરની સરખામણીમાં જાણવા મળ્યું હતું કે ટાટા ટેલિસર્વિસીસ લિમિટેડના સીડીઆર પર સીએલઆઈ ઉપલબ્ધ હતું અને બીએસએનએલ પાસે નહોતું. તેથી ખામી બીએસએનએલની સિસ્ટમમાં હતી જેના માટે પ્રતિવાદીને દંડિત કરી શકાય નહીં. ટ્રિબ્યુનલે વધુમાં ઠરાવ્યું કે આક્ષેપિત માંગના સમર્થનમાં બીએસએનએલ દ્વારા જેના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો તે તારીખ ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ નો પરિપત્ર, જેની વિગતો ભારતી એરટેલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં પહેલેથી જ નોંધવામાં આવી છે, તે પોતે જ સીએલઆઈ ના પ્રદર્શનમાં અનિયમિતતાઓ/ખામીઓના કારણો અંગે તપાસ માટે વિવેકબુદ્ધિના ઉપયોગની જોગવાઈ કરે છે. આક્ષેપિત માંગણી(ઓ) નો આશરો લેતા પહેલા બીએસએનએલ દ્વારા પ્રતિવાદીને આવી કોઈ તક આપવામાં આવી નહોતી.

૨૮. બંને પક્ષો વતી વિસ્તૃત દલીલો કરવામાં આવી હતી, જેનો મુખ્ય અંશ બીએસએનએલના પક્ષે એ છે કે ટાટા ટેલિસર્વિસીસ લિમિટેડે સામેલ સમયગાળાના પછીના ભાગ માટે તારીખ ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ ના પરિપત્ર (૦૧.૦૫.૨૦૦૩ થી અમલી બનાવેલ) નો લાભ લીધો હોવાથી, તેની જવાબદારી ઉક્ત તારીખથી ઊભી થશે અને માંગ એ આધારે તૈયાર કરવામાં આવી છે કે ૪૮.૯% કોલ્સ નોન-સીએલઆઈ કોલ્સ છે અને તેથી કલમ ૬.૪.૬ લાગુ થશે. એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે ટાટા ટેલિસર્વિસીસ લિમિટેડની દલીલ કે કોલ્સ ૦.૫% કરતા ઓછા છે તે સ્પષ્ટપણે ખોટી છે.

૨૯. જવાબમાં એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬, જે સ્વરૂપ અને સામગ્રીમાં પ્રતિવાદીના કેસમાં લાગુ કરવામાં આવી છે, તે તારીખ ૦૧.૧૨.૨૦૦૫ ના એડેન્ડા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી, જે ૧૪.૧૧.૨૦૦૩ થી અમલી હતી. વર્તમાન કેસમાં કલમ ૬.૪.૬ નું કથિત ઉલ્લંઘન સીએલઆઈ વગર કોલ્સ ટ્રાન્સમિટ કરવાના આધારે છે. એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે જે તારીખથી કલમ ૬.૪.૬ કાર્યરત થઈ એટલે કે ૧૪.૧૧.૨૦૦૩ સુધી, ઉક્ત આધારે કરવામાં આવેલી માંગ કોઈપણ સત્તા વગરની છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સીએલઆઈ વગરના કોલ્સની પ્રાપ્તિને ટ્રાઈ દ્વારા નાપસંદ/અસ્વીકાર કરવામાં આવી હોવાથી અને બીએસએનએલને આવા કોલ્સ નકારવા માટેના સ્પષ્ટ નિર્દેશો હોવાથી,

અપીલકર્તા નિયમનકારી સંસ્થા એટલે કે ટ્રાઈના નિર્દેશોની વિરુદ્ધના પોતાના કાર્યનો લાભ લઈ શકે નહીં. વધુમાં, પ્રતિવાદી અનુસાર તારીખ ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ નો પરિપત્ર બીએસએનએલને યાંત્રિક રીતે કલમ ૬.૪.૬ લાગુ કરવાની મનાઈ કરે છે અને ટેકનિકલ નિષ્ફળતાઓ, એક્સચેન્જો વચ્ચેની અસંગતતા વગેરે દૂર કર્યા પછી જ કલમ ૬.૪.૬ નો આશરો લઈ શકાય છે અને તે પણ ૧૪.૧૧.૨૦૦૩ પછીના સમયગાળા માટે.

૩૦. એવી સ્થિતિમાં જ્યાં અપીલકર્તા બીએસએનએલનો પોતાનો જ એવો કેસ છે કે ટાટા ટેલિસર્વિસીસ લિમિટેડ દ્વારા બીએસએનએલ નેટવર્ક પર ટ્રાન્સમિટ કરાયેલા નોન-સીએલઆઈ કોલ્સ ૦.૫% કરતા વધારે હતા અને તેથી ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ લાગુ થશે, ત્યાં દેખીતી રીતે જ મે ૨૦૦૩ થી નવેમ્બર ૨૦૦૩ ના સમયગાળા માટે કરવામાં આવેલી માંગ કોઈપણ કાનૂની સત્તા વગરની હશે કારણ કે કલમ ૬.૪.૬ ૧૪.૧૧.૨૦૦૩ થી પશ્ચાત્વર્તી અસરથી પક્ષકારો વચ્ચેના ઇન્ટરકનેક્ટ એગ્રીમેન્ટનો ભાગ બની હતી.

૩૧. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષના સંદર્ભમાં જેની સાથે આ કોર્ટ સંપૂર્ણ સંમત છે, ઉક્ત સમયગાળાની માંગના સંદર્ભમાં અન્ય કોઈ મુદ્દામાં જવું જરૂરી રહેશે નહીં. બાકીના સમયગાળા એટલે કે નવેમ્બર

૨૦૦૩ થી મે ૨૦૦૪ માટે જે સમયગાળા દરમિયાન કલમ ૬.૪.૬ અમલમાં હતી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલનો એ નિષ્કર્ષ કે ટાટા ટેલિસર્વિસીસ લિમિટેડને તક આપવી જોઈએ અને બીએસએનએલને થયેલા નુકસાનની રકમ તે મુજબ ગણવી જોઈએ, તે અંગે નજીકથી જોવાની જરૂર પડશે. ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ રિલાયન્સ કોમ્યુનિકેશન લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) માં આ કોર્ટે ઠરાવ્યું છે કે કલમ ૬.૪.૬ વાજબી વળતરનો પૂર્વ અંદાજ નિર્ધારિત કરે છે. જે આધારે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે નવેમ્બર ૨૦૦૩ થી મે ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટે બીએસએનએલને થયેલા નુકસાનની રકમ નક્કી કરવા માટે ટાટા ટેલિસર્વિસીસ લિમિટેડને તક આપવાની જરૂરિયાત માની હતી તે આધાર એ હતો કે કલમ ૬.૪.૬ એ દંડની કલમ છે. આ કોર્ટના ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ રિલાયન્સ કોમ્યુનિકેશન લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) ના નિર્ણય દ્વારા ઉક્ત આધાર બદલાઈ જતો હોવાથી નવેમ્બર ૨૦૦૩ થી મે ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટે જવાબદારીની ગણતરી, જે સમયગાળા દરમિયાન કલમ ૬.૪.૬ કાર્યરત હતી, અનિવાર્યપણે ઉક્ત કલમની શરતો અનુસાર કરવી જોઈએ. તેથી વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલનો આદેશ ઉપરોક્ત મર્યાદા સુધી રદ કરવામાં આવે છે અને અપીલ આંશિક રીતે મંજૂર કરવામાં આવે છે. મે ૨૦૦૩ થી નવેમ્બર ૨૦૦૩ ના સમયગાળા માટેની માંગ, અગાઉ ઠરાવ્યા મુજબ રદ રહેશે, જ્યારે ૧૪.૧૧.૨૦૦૩ થી મે ૨૦૦૪ ના સમયગાળા માટે ૧૪.૧૧.૨૦૦૩ થી પશ્ચાત્વર્તી અસરથી અમલમાં આવેલા એગ્રીમેન્ટની કલમ ૬.૪.૬ અનુસાર

નક્કી કરવામાં આવશે.

અપીલોનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો.

દેવિકા ગુજરાલ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.